

CYPRUS
INTERNATIONAL
UNIVERSITY
ULUSLARARASI
KIBRIS
ÜNİVERSİTESİ

DOI: 10.22559/folkloredebiyat.2017.55

folklor/edebiyat, cilt:23, sayı:92, 2017/4

MİZAH, TANRI'DAN BİR ARMAĞAN MI YOKSA ŞEYTANIN GETİRDİĞİ BİR CEZA YÖNTEMİ Mİ?*

SOSYAL NORMLARIN CEZALANDIRMA YAPTIRIMI BOYUTUNDA 'SOSYAL CEZA OLARAK GÜLME'

Gülin ÖĞÜT EKER**

Gelotoloji, Mizah ve Gülme

Eski Yunancada 'gülme, kahkaha' anlamına gelen 'gelo, gelos, gelao, geloto' ve 'logy' (bilim) kelimelerinden oluşan, 'gülme bilimi' olarak adlandırılan **gelotoloji** (gelotology) gülme ve mizah araştırmalarını kapsayan bir disiplindir. Gelos, 'sağlık' anlamındaki Yunanca 'hele' sözcüğünden türemiştir (Güler vd. 2010: 9; Sanders 2001: 97; Webster's Third New International Dictionary 1993: 1043, 1050). Gelotoloji, gülmenin insan vücudundaki etkilerini fizyolojik ve psikolojik perspektiflerden araştıran bir bilim dalıdır. Beynin ödül sistemi olarak değerlendirilebilecek olan gülme eylemi, adrenalın salgılanmasıyla bedensel işlevlerde farklılıklar meydana getirir. Bir başka ifadeyle, bilişsel bir algılama olan mizah, hormonal sistemin aktifleşmesi sonucunda oluşan gülme eylemiyle adeta, insan vücudundan dışarı atılır.

* (Goldstein-McGhee 1972: 28).

** Doç. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Türk Halkbilimi Bölümü, eker@hacettepe.edu.tr

İnsan anatomisi üzerinde gerginlik ve rahatlama paradoksu üzerine gerçekleşen gülme ve mizah, kas, solunum sistemindeki farklılaşmayla birlikte psikolojik sonuçları da beraberinde getirir. Hormonal değişiklikler sonucu oluşan gülme, eylemin aktif ve pasif öznesi olma durumuna göre ödül ya da ceza olarak algılanır. Gülme eylemiyle, kan dolaşımında hızlanma, kas gerginliğinin giderilmesi, sindirim sisteminin daha rahat çalışması, solunumun düzenlenmesi gibi tıbbi verilere ulaşılmıştır. Mizah ve sağlık arasında direkt fizyolojik bir bağ bulunması sebebiyle, duygusal uyaran varlığı, pozitif duygusal durum veya dikkati başka yöne çekme de benzer etkilere sebep olur. Mizah-sağlık ilişkisinde uyaran olarak terapötik mizah (tedaviye yönelik iyileştirici mizah) uygulamalarının, kaygı, endişe giderme özelliğiyle hastalarda stresle başa çıkma ve sorunlarla mücadele etme özelliği kazandırabildiği ortaya konmuştur (McCreddie-Wiggins 2008: 584; Koç 2009: 3). Avrupa, Avustralya, Amerika ve Japonya'da 1970'lerden itibaren kullanılmaya başlanan, bağışıklık sisteminin gelişmesinde önemli bir rol üstlenen terapötik mizah, fiziksel, duygusal, bilişsel gelişimi destekleyerek günlük yaşamın zorluklarıyla baş etme yöntemlerini öğreten bir uygulamadır.

Doğrudan ilişkide mizah ve gülme, vücutta pozitif psikolojik değişimlere eşlik eden ve iyileşmeye destek olan pozitif duygusal durum oluşumuna zemin hazırlar. Dolaylı ilişkide mizah ve gülme, bireyin bilişsel algısını değiştirerek stresin sebep olduğu olumsuz etkileri düzenlemede yardımcı olarak olumsuz fiziksel etkilerini kontrol etme becerisini artırır. Mizahın, kişilerarası ilişkiler ve sosyal destek anlamında potansiyel faydalarının olduğu da bilinmektedir.* Terapötik mizahın stresi azaltma, bağışıklık sistemini kuvvetlendirme, hastaların birbirleriyle iletişimini artırma, acı ve kaygıyı azaltma, negatif duyguları engelleme, pozitif bir atmosfer oluşumuna yardımcı olma açısından bireye sunacağı farklı çözüm yolları bulunmaktadır. Mizahın bu tür kullanımı, özellikle çocuk hastaların biriken enerjilerini harcama ve oyun ihtiyacını gidermede mekân/imkân açısından çok yetersiz olan hastane ortamının minyatür bir oyun parkına dönüştürülmesi, çocuk hastanın ruh gelişimi ve çocuğu mutlu olan ebeveynlerin psikolojisinin düzelmesi açısından oldukça işlevseldir (Öğüt Eker 2014: 41). Negatiflikler karşısında pozitif olmayı gösterme özelliğiyle klasik tıpta tedavi yönüyle pozitif mizah, Tanrı'dan bir armağandır.

Negatif ve Pozitif Mizah

Aristo'nun 'Uygar bir adamın çekinmesi gereken ahlâkı, sanatı ve dini küçük düşüren bir davranış'; Platon'un 'Özentiyle güdülenen, kendini tanıma eksikliğine dayanan hareket' (Sutherland-Sylvester 2000: 199); Bergson'un 'Uyumsuzluğa karşı verilen toplumsal ceza' (1996: 19) şeklindeki tanımlamalarında nitelendirildiği gibi gülmenin ve bilişsel algısı

* Mizahın klasik tıpta tedavi aracı olarak kullanımıyla konusunda, dünyadaki uygulamalarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Gülin ÖĞÜT EKER "Mizah-Sağlık Bağlamında Duygusal Uyaran Olarak Terapötik (İyileştirici) Mizah", *Türk Edebiyatında Mizah Sempozyumu*, 13-15 Mayıs 2016, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.

olan mizahın kökeni, insanlık kültür tarihinde her zaman olumluluğu ve mutlu olmayı simgelememiştir.

Antik Yunan’da Atinalıların ses tonu yükselmeden kelime ve fikirlerle yapılan tartışmalarına, geleneksel nezaketlerine rağmen, kölelere karşı acımasız tutumları da söz konusuydu. Fikirlerin özgürce tartışıldığı, konuşma/ karar verme merkezleri olan Antik Yunan ‘agora ve forum’ları, Roma İmparatorluğu döneminde, halkın düşünüp sorgulamaması ve dolayısıyla da yönetimde söz sahibi olmaması amacıyla oluşturulan eğlence merkezlerine dönüştürüldü. Gün, üç zaman dilimine ayrılarak sabahları adi hırsızlıkları yapan kölelerle hayvanlara, öğle saatleri diğer kölelerle kölelere, günün en önemli eğlence zamanı olan akşamlar ise, gladyatör dövüşlerine ayrıldı. Özel dövüş eğitimi verilen ayrıcalıklı köle olan gladyatörlere, seyircileri kan, vahşet ve acımasızlıkla eğlendirme misyonu yüklendi. Rakibini hemen öldürmesi yasak olan gladyatör, kurbanı ne kadar acı çektirir ve kan dökerse, Roma halkının objesi insan olan bu gösteriden aldığı haz, mutluluk, keyif ve gülme de o derece artardı (Meijer 2008: 5-7). İnsanoğlunun acımasızlık ve şiddetten keyif alarak gülme isteği, Orta Çağ Avrupasında da ivme kazanarak süregeldi. İnsanoğlunun içindeki acımasızlık, negatif ve hastalıklı güleşler, Filistin, Afganistan, Bosna, Irak gibi bölgelerdeki sözde medeniyet getirme adına, dinî, etnik ve ideolojik anlamda farklı olanlara ‘terörist yaftası’ vurarak insanlık dışı eylemlerin uygulanmasından haz duyulmasıyla hâlâ varlığını sürdürmektedir.

Sosyal Normların Cezalandırma Yaptırımı Boyutunda

‘Sosyal Ceza Olarak Gülme’

Erikson’a göre “Kimlik, psiko-sosyal anlamda fertteki ego sentezinin ve gruptaki rolünün tamamlanmasına dayanır.” ve sosyal psikolojide sosyal kimlik olarak, gruplar arası davranışlar sonucu ortaya çıkan bir kavram olma özelliği gösterir. Tajfel ve Turner’ın *Sosyal Kimlik Kuramı*’na göre, fertler kendilerini, ait oldukları sosyal grupların üyelik şartları içinde tanımlar. Birey, milliyet, cinsiyet, din, meslek gibi aynı sosyal kategorizasyonları benimseyen kişilerin oluşturduğu sosyal grubun üyesidir. Bu yüzden gruplar arasındaki sosyal karşılaştırmalar sosyal kimliği de açıklar. Sosyal kimliği insanların sosyal belirticilerinin bir toplamı olduğunu söyleyen Turner, spesifik sınırlandırmalarda ben (self) kavramının toplum içinde temsili olarak karşımıza çıktığını söyler (Erikson 1968 ve Turner 1984’ten aktaran Sözen 1991: 94).

Aitlik duygusuyla yalnızlıktan ve endişelerden arınan insan, kendi sosyal grubunun üyelik şartları içinde birey kimliğini tanımlar. Sosyal normlar tarafından şekillendirilen; insanlık tarihiyle var olan sosyal gruplar, insan ilişkilerini düzenleyerek toplumsal bağların kuvvetlenmesine sebep olur ve sosyal kimlikleri şekillendirir. Bayram, düğün, ölüm gibi nedenlerle yapılan toplantı ve ziyaretler, hemşehri dernekleri ve faaliyetleri, festivaller, şenlikler, sıra geceleri, kadın kabul günleri, mezuniyet törenleri, eski mezun toplantıları, sosyal grup ve

faaliyetlerinin en belirgin örnekleridir. Grup aidiyeti içinde grup benliği ile güç ve statü oluşturan sosyal grup üyeleri *aynı toplumun üyesi olma, gelenek-görenekleri canlandırma, dengeleme, rahatlatma, sosyal motivasyonu sağlama* gibi gizli fonksiyonlarla sosyal dokunun kuvvetlenmesine katkıda bulunurlar.

“Toplumlar kendilerini ifade etmek, değerler sistemi ile sosyal yapılarını şekillendirmek, sürdürmek ve güçlendirmek üzere söz ve eylem birlikteliğine dayalı kültürel kalıplara başvurmaktadır. Kültürel kalıplar Geertz’in de belirttiği üzere hem kültürel anlam dünyası ve ‘sosyal gerçekliğin bir modeli’ hem de ‘sosyal gerçeklik için bir model’ ve kutsal bir bağlamı inşa etmektedir” (Geertz 1973: 93’ten aktaran Şahin 2011: 115). Sosyal yapı, sosyal bir sistem olarak ele alındığında, benzer kategorizasyonlarla toplumu oluşturan grupların, sahip olunan değerlerin, kimlik ve kişilik göstergesi olarak benimsenip yaşatılmalarıyla doğru orantılı gelişim gösterir. Sosyal sistemin süreklilik arz etmesi de, sosyal yapının güçlü tutulmasında önem arz eden örf, âdet, gelenek, görenek gibi sosyal normların gelenek çevresi içinde varlığını devam ettirmesine bağlıdır. Bir başka ifadeyle, sosyal gruplarda kolektif bellekte kodlanarak saklanan kültürel değerler, yaşatıldıkları sosyal yapı içinde anlamlanarak sürekliliği sağlar.

Karşılıklı etkileşimle kurulan bu hiyerarşik düzen içinde, sosyal bir duygu olan ‘suçluluk’, toplumsal yapıyı şekillendiren değerler sisteminin temel aktörlerinden biridir. Suçluluk duygusu, kişiyi hata yapmaktan alıkoymaya koşullayarak davranış eğilimlerini düzenler. Toplumsal yapının belirleyici unsuru olan kültürel değerler, sosyal baskı fonksiyonuyla, duygu ve davranışların kontrol edilerek olumsuz olaylarla karşılaşmama hedefinde, denetim mekanizması görevi yüklenir. Bireyin sergileyeceği davranış, sosyal normların cezalandırma yaptırımıyla bilinçaltında algıyı yönettiği için, bilinçli kontrol mekanizmasını da beraberinde getirir.

İnsan hayatını anlamlandıran ve düzene koyan sosyal normların en önemli özelliği ‘yaptırım’dır. Ödüllendirme ve cezalandırma olmak üzere iki farklı boyutu bulunan bu yaptırımlar, sosyal özelliklerle donatılan insan için sosyal baskı veya sosyal ödül içermesi sebebiyle vazgeçilmezdir. Toplum önünde teşhir edilmek, bir başkasının gözünde küçük düşmek, sosyal ortamlarda herhangi bir sebeple kendini güçsüz hissetmek, alay objesi olmak, eleştirilmek, suçlanmak, reddedilmek, dışlanmak, yargılanmak, aşağılanmak, bilişsel algı mekanizmasıyla donatılan insana uygulanabilecek en yıkıcı sosyal cezalardır.

Dört çeşit hukuk sistemi vardır: Resmî hukuk, dinî hukuk, toplumsal (örfî) hukuk ve ferdî hukuk. Toplumsal yapı içinde, sosyal etkileşim olmadan hayatını idame ettiremeyecek formda programlanan insan için, toplumsal hukuk sistemi, çoğu zaman diğer hukuk sistemlerinden etkin şekilde varlığını gösterir. Yasama, yürütme ve yargı kuvvetler ayrılığını kendi dinamik bünyesinde tek merkezde barındıran toplumsal hukuk sistemi, sosyal kanunları çı-

karma, uygulama, yürütme, değiştirme ve kolektif bellekte benimsenip uygulanmadığı takdirde kaldırma yetkisine sahiptir.

Mizahın fiziksel göstergesi olan **gölme** de, sosyal normların olumsuz yaptırım güçleri içinde yer alan bir **sosyal cezadır**. Mizahın en etkili yaptırım gücü olan gülmenin yıkıcı etkisi nereden kaynaklanmaktadır? Mizahın felsefi doktrini, bu sorunun cevabında gizlidir.

Hangi demografik şartlara, eğitim düzeyine, ekonomik imkânlarla ve inanca sahip olursa olsun, her birey ‘benlik’ duygusuna sahiptir. Benlik, kültürel değerler ve dinî inançlarla kontrol altında tutulabilse de, toplumsal yapı içinde yaşayan her insan için vazgeçilmezdir. Sosyal varlık olan insan için itibar kaybı, ister tek bir kişi ister kalabalık bir grup önünde yaşansın, özgüven yitimini de beraberinde getirir. Bu anlamda, resmî cezaların zamanı ve mekânı varken, toplumsal cezaların zamanı ve mekânı yoktur. Bir kişinin ait olduğu sosyal yapı ve grup içinde bir kez dahi cinsel istismarla suçlanması, masumiyeti kanıtlanırsa bile sosyal cezanın ebediliğinin toplumsal hayattaki yansımasıdır.

Sosyal normların cezalandırma yaptırımına sahip olan gülme, uygulandığı toplum için bir sosyal denetim mekanizmasıdır. Gülme, gülünen kişinin itibarını, statüsünü ve saygınlığını azaltan, tahrip edici bir eylemdir. Gülünen kişi üzerinde üzücü bir etki bırakarak utanmaya sebep olan gülme, aşığılama cezasıyla sosyal düzeltme aracına dönüşür. Sosyal yapı, insan olmanın gereklerini sağlayamayan, insanî niteliklerini kısmen de olsa kaybeden bireyleri gülmenin objesi yaparak teşhir eder ve resmî yaptırım gücü olmaksızın en ağır cezaya çarptırır. Bergson, gülme eyleminin içinde sempati ve iyilik olursa, eylemin amacına ulaşamayacağını belirterek gülmenin sosyal işlev ve sosyal etki ayrımı üzerinde durur ve gülmenin hangi koşullar altında gerçekleşeceğini, hoş görüleceğini veya yasaklanacağını toplumun belirlediğini ifade eder (1996: 99). Aynı zamanda, gülmenin süresini ve yoğunluğunu tespit eden toplumun, gülmeye bir anlam atfetmek üzere kendisiyle arasına bir mesafe koyacağını (Raskin 1985: 17) böylelikle, sosyal yararlılığın ya da düzeltmenin, mesafe koyma koşulu gerektirdiğini vurgular.

Gölme eylemini gerçekleştiren kişi, hiçbir koşulda, gülmenin öznesi olmak istemez. Mesafe koyma koşulu, utandırmak için gülen kişinin, gülme eylemini gerçekleştirdikten sonra, aynı hataya kendisinin düşmemesi için, gülme eyleminin neden ve sonucunu sorgulamasını ifade eder. Dikkatsizlik, dalgınlık, beceriksizlik, unutkanlık, hareketsizlik, duygusuzluk gibi olumsuz davranışları haslet edinmeme amacıyla insanları düşündürerek eksiklik ve kusurların bilincine varmalarını sağlar.

Kabul görmeme, onaylanmama, itibarsızlaştırılma, alay edilme, dışlanma, sosyal bir varlık olarak insana, toplum tarafından verilebilecek en ağır sosyal cezalardır. İnsanî değerlere saygı duymayan, doğuştan gelen yükümlülöklere uygun davranmayan kişiler, gülme yoluyla cezalandırılıp uyarıldıklarında, kendilerindeki kusurları, eksiklikleri, yanlışlıkları görerek hatalarını düzeltme şansı elde edebilirler. Bu yönüyle, insanların iyiye ve güzele

ulaşabilmeleri yolunda yararlılık işlevi yüklenen gülme, utandırma yerine iyimser bir üslup içerseydi, kuşkusuz toplum tarafından cezalandırılma işlevine sahip olmayacağından aynı etkiyi sağlayamayacaktı. Kusurların, yanlışların algılanmasında çok daha kesin ve etkili bir yöntem olan utandırma; insana, sahip olması gereken özellikleri kaybettiğinde ortaya çıkacak durumu sert bir şekilde hatırlatır. Bu bakış açısıyla, insanları cezalandırmakla olumsuz bir işlev yüklenmiş gibi görünen gülme, aslında, toplum yararına kötülüğü iyilik amaçlı kullanmaktadır.

Ortak kültürel bellekten beslenen, aynı dili konuşan, benzer kültürel ortamlarda yetişen kişiler, toplumun düzenini sağlama ve sosyal yapıyı koruma ihtiyacı hisseder. Bu değerlerden mahrum olanlar ise, gelecekte, hem kendileri hem de yaşadıkları toplum için telafisi mümkün olmayan sorunlara yol açabilir. Dağılmalara, parçalanmalara açık olan toplum, kişisel ve sosyal bunalımların dışında, bilinç düzeyi yüksek bireylerle, çözümleri engellemede o derece dirençlidir. Cezalandırma mekanizmasını bünyesinde barındırmasının yanında yararlılık işlevine de sahip olan gülme, cezalandırma yaptırımıyla, insan ilişkilerini düzenleyerek toplum düzenini korur, sorunların asgari düzeye indiği huzurlu nesiller yetişmesini sağlar. Bir insanın düşünce yapısını, değer yargılarını oluşturan, kişiliğini geliştiren, nasıl hareket etmesi gerektiğini gösteren o toplumun sosyokültürel değerleridir. İnsan ruhunun, duygu ve düşünce sisteminin özünde bulunan uyum, kültürel değerlere de yansır. Birbiriyle bütünleşmiş olan değerler, gruplar arası ilişkileri düzenleyerek toplumsal yapıyı güçlendirir. Sosyal, kültürel gelişme ve bütünleşme, ekonomiye, hatta sınaî ve teknolojik gelişmelere dahi olumlu katkıda bulunur.

Amerika Birleşik Devletler Kültürel Belleğinde Mizah

Kıta araştırmaları tarihi içinde; 1492 yılında İtalyan denizci Kristof Kolomb (Christopher Columbus) tarafından keşfedilen, yayılmacı politika hedefiyle İngiliz kolonisi olarak kurulan, 50 eyalet ve 1 federal bölge olan Washington D.C'den oluşan Amerika Birleşik Devletleri, 4 Temmuz 1776'da yayımlanan Amerika Bağımsızlık Beyannamesi ile bağımsızlığı ilan edilip 1787 yılında resmi olarak kurulan bir ülkedir.

Eski Dünya olarak adlandırılan Avrupa'dan gelen ve Amerika Birleşik Devletleri adını alacak olan Yeni Dünya'daki ilk koloniyi oluşturan 105 İngiliz vatandaşı, 1607 yılında Jamestown-Virginia'ya yerleşir. Farklı coğrafi konumlardaki hayat şartlarının zorluğu ve bağımsızlık sistemlerinin ortama uyum sağlayamaması sonucu, ilk yılın sonunda yalnızca 36 İngiliz hayatta kalır. Kuzey Amerika'da Plymouth'a yerleşen 102 kişiden de 50'si kışı atlatmayı başarır. İspanyol yerleşimciler Güneybatı, Florida ve Kaliforniya'da biraz daha başarılı olmuştur. Daha sonraki yıllarda Fransız, Hollandalı, İsveçli, Finlandiyalıların ve Püritenlerin gelmesiyle 1690 yılında Amerika'ya yerleşen kişi sayısı 240.000'e ulaşır. 1770 yılında bu sayı, Fransızların kıtanın ortasında kürk ticareti imparatorluğu yönetmesiyle birlikte

2.205.000'e ulaşır (Ziv 1988: 157). Eski Dünya'dan gelenlerin ütopyasındaki büyük umutlar, farklı ve zorlu coğrafi şartlar sonucunda, ölüm gerçeğiyle geçici felakete dönüşür.

Amerika Birleşik Devletleri'nin kurucularından ve bağımsızlık bildirgesinin fikir adamlarından olan Benjamin Franklin'in "Bir atın adını dokuz dilde söyleyecek kadar bilgili, binmek içinse bir inek alacak kadar cahil" olarak tanımladığı eğitilmiş yerleşimciler, kitaplardan öğrendikleri teorik bilgilerin kendilerini olumsuz coğrafi şartlardan, besin temin edememekten ve hastalıklardan korumadığını fark ederler. Yeni kıtanın asıl sahipleri olan Kızılderililerin kendilerine öğrettikleri avcılık ve geleneksel uygulamalarla hayatta kalan Avrupalılar 'Yankee dehası' ile varlık sebepleri olan yerliler ile sonradan gelen yeni yerleşimcilerle dalga geçmeyi 'adil bir oyun' hâline getirirler (Blair ve McDavid 1983: xii). Yeni kıtadaki hayatlarında beslenme, barınma gibi en temel ihtiyaçlar açısından dahi yenilgiye uğrayan koloni üyeleri, ana vatanları Britanya'daki entelektüeller tarafından "Yeni Dünya'da kendilerine bir çift çorap sağlayabilecek kadar bile yün üretmedikleri" eleştirilerine maruz kaldılar. Franklin'in "Amerikan koyunun yalnızca kuyruğu bile yünle öyle doludur ki, onu desteklemek ve yerlere sürünmesini önlemek için sahibinin dört tekerlekli arabası veya faytonu vardır." (Cohen 1978'den aktaran Ziv 1988: 158) ironileri, ilk yerleşimcilerin başarısızlıklarını ve hatalarını, mizahın savunma ve saldırı işleviyle hayata tutunma aracı olarak kullanmalarına zemin oluşturur.

Mizahın temel alanlarından olan etnik mizahın, farklı etnisitedekileri değersizleştirme ve kendi varlığını üstün gösterme algısı, Yeni Dünya'nın yerleşimcilerinin de bilinçsizce kullandıkları felsefe hâline gelir. Saussure'nin 'Kavramların, olumlu içerikler yerine olumsuz algılanmalarıyla tanımlandığı' (Berger 1999: 65) görüşünden hareketle, etnik grupların kendi kimliklerini belirlemede karşıtlıkların asli kriter olarak görülmesi, etnik mizahın üstünlük teorisine dayalı kendinden olmayana küçümseme, aşağılayarak değersizleştirme felsefesiyle doğru ya da yanlış olmasına bakılmaksızın kabul görür. Britanya'daki vatandaşlarının aşağılamalarından korunmak isteyen Yeni Dünya Britanyalıları, acımasızlıktan haz alma duygusunu, mizahın olumsuz ceza yöntemi olarak kullanırlar. Negatif mizah aracılığıyla, karşısındaki kişi ya da grup üyelerini küçük görerek olumsuzlama ve eylemi gerçekleştiren kişinin eylemi bizzat yapan özne olmasının verdiği üstünlükle benlik duygusu yüceltilir. Böylece, eleştiriler, doğruluğu tartışılmadan adeta kült şeklinde kabul görülerek eleştirilen kişi ya da kişiler üzerinden statü kazanılır. Mizah ve fiziksel göstergesi olan gülme, yeni Dünya'nın ilk yabancı yerleşimcileri tarafından 'teşhir etme, kınama, dışlama, alay etme' yaptırımlarıyla kendilerinden olmayan etnik gruplar üzerinde sosyal ceza olarak kullanılır.

Amerikan Kültürel Dokusu İçinde Sosyal Ceza Olarak

Negatif Mizah Kullanım Örnekleri:

1846'da, Mormon kilisesi üyeleri, Utah eyaletinde yaşamaya ve çok-eşliliği uygulama-

ya başladığında, bölge insanları tarafından Mormonların lideri Brigham Young'a 'Bigamy Young (İki kadımlı Young), Kral Brigham, Wasatch'ın Sultanı, Mormon Boğası, Ensest Aziz, Kudretli Üretken, Kalabalığın Kocası ve Kalabalık Ulusun Babası' gibi aşağılayıcı lakaplar takılır. Amerika Birleşik Devletleri'nin ilk stand-up komedyeni olarak kabul edilen Artemus Ward'ın (Charles Farrar Browne 1834-1867), Brigham Young'la ilgili olarak kullandığı "Bilgece değil ama iki yüz ... olarak sevdi", "Utah'taki güzel kızlar genellikle Young'la (gençlerle) evlenir", "Brigham'ın dini tekil, eşleri çoğul" ve "Utah'ta İki-eşlilik (Bigami), Üç-eşlilik (Trigami) ve Brigham'i uygulanır" nitelendirmeleri de (Robertson ve Hingston'den aktaran Ziv 1988: 158), negatif mizah aracılığıyla Brigham Young'ın kişiliğinin toplum içinde değersizleştirilmesinin örnekleridir. Negatif mizahın, benlik algısını zedeleyerek kişi ya da grubun toplum içindeki varlığını ve etkisini azaltma işlevi, lider Brigham Young üzerinden Mormon algısını zayıflatmak için kullanılmıştır. Çok eşlilik 1986'da yasa dışı ilan edilip Utah, Birleşik Devletleri'nin 41. eyaleti olduğunda, aşağılama içeren bu negatif mizah örnekleri, etkisini kaybetmeye başlar.

Yeni Dünya'da, New England bölgesinde oluşturulan tavernalar, yerel halkın buluşma, sosyalleşme mekânı olarak esprilerin ve hikâyelerin anlatıldığı yer hâline gelir. Boston'da ilk taverna 1634 yılında açılır. 1700'lerin başında New York yakınlarındaki Bowery'de de birkaç taverna ve tiyatro bulunmaktadır. Tavernalardaki eğlencenin vazgeçilmez içeceği olan romu ithal etmek için 1728'de 25 bin sterlin harcanmasıyla ilgili olarak söylenen "İçkiyi hiç azaltmaz insanlar/ Bir neden var düşünemediğim/ Ayıklık değil nedeni/ Ama rom yoksa eğer/ Bir ayaşın ayık kalma korkusu" dörtlüğüyle bölge halkının alkoliklik üzerinden değersizleştirilmeye çalışılması, negatif mizahın kullanıma örnektir. İngiliz askerlerin, Amerikalıları rencide etme amacıyla söyledikleri "Bütün kızlar s... için hazır, kasabaya indiler, bir midilliye bindiler" tekerlemesi, Britanyalıların kendini Amerikalı olarak addeden grupları cinsel içerikli mizahla etnik özelliklerini vurgulayarak kendi Britanyalı kimliklerini güçlendirmenin örneğidir. Amerikan taburlarındaki askerlerin, Britanyalıların fikirlerini ve sözlerini değersizleştirmek için bu tekerlemeyi marş olarak benimsemeleriyle de, tekerleme hicivsel anlamını yitirir. Britanyalı askerler Yorktown'da teslim olduğunda da bu marş çalınır. 1774'te kısmen tasarruf tedbirleri kısmen de dinî itirazlar nedeniyle at yarışları, horoz dövüşü, kumar ve tiyatro gösterileri yasaklanır; ancak, 1787'de 'Tezat' oyunu Bostonlu Royall Tyler tarafından New York'ta John Street Tiyatrosu'nda sahnelenir. Sergilenen ilk komedi olarak bu performans, Amerikalı kahramanın sözde erdemlerini yüceltirken bir yandan da aristokratik değerleri alaya almasıyla bölgede büyük bir başarı kazanır (Ziv 1988: 160). Britanyalıların 'koyu tenli insanları ve köleleri daha az insan' olarak kabul etmeleri, onları alay objesi olarak görmelerini haklı çıkarıyordu. 1890'ların en popüler esprilerden biri olan bir Çinlinin, San Francisco'da at arabalarının yerini trolleybüslerin aldığı görüldüğünde "Yok itiş, yok çekiş, jet gibi hep aynı gidiş" örneğinde olduğu gibi...

George Alsop'un 1966'da yayımlanan *A Character of the Province of Maryland* (Maryland Eyaletinin Bir Karakteri) kitabında New England halkının "Geyik sürüleri bu Maryland eyaletinde Londra'daki aptallar kadar çoklar, tek fark boynuzları! Onlar kadar iyi giyinmiş ve gümüşle kaplı değiller!" (Carruth 1979'dan aktaran Ziv 1988: 161) şeklindeki küçük düşürücü tanımlanması, negatif mizahın sosyal ceza olarak kullanımının bir diğer örneğidir. Etnik mizah perspektifiyle 'öteki' olandan alınacak en iyi intikam yöntemi, değersizleştirmektir.

Yıkıcı, tahrip edici özelliği sebebiyle tercih edilen negatif mizahın bir başka örneği de, Birinci Dünya Savaşı'nda Amerikan askerlerinin, Fransız demir yollarında üstünde 'Hommes (erkek) 40—Chevaux (at) 8' yazılı vagonları görmeleriyle ilgilidir. Vagonlarla 40 erkek ve 8 at taşınabileceği anlamında yazılan bu söz, askerler tarafından o derece komik bulunur ki, memleketlerine döndüklerinde, bu ana iktibas yaparak eğlenmek amacıyla '40 ve 8 Topluluğu' adıyla bir Amerikan Lejyon bölümü kurarlar (Ziv 1988: 168). Dil kullanımında, sözcüklerin semantik veya fonetik özellikleri ile yanlış anlamalar, yabancı olana karşı üstünlük duygusuyla psikolojik ya da entelektüel tatmin aracı hâline gelir. Dile özgü anlamlandırmalar, toplumsal ve bölgesel kimlikleri vurgulamada, vagon örneğinde olduğu gibi anadil konuşuru için prestije dönüşür.

Jan Brundvand'in *The Vanishing Hitchiker: American Urban Legends and Their Meanings* (Kaybolan Otopstopçu: Amerikan Şehir Efsaneleri ve Anlamları) ile Paul Dickson ve Joseph Goulden'in *There are Allegators in Our Sewer and Other American Credos* adlı eserleri 1980'lerde popüler olan kitaplardır. Kitapta, memorat örneği olarak yer alan anlatılardan biri, evinin yakınlarından geçerken parlak siyah bir Cadillac arabanın evinin önünde park etmiş olduğunu gören bir çimento kamyonu şoförüyle ilgilidir. Evinin önünde, Cadillac arabanın yanındaki adamın eşiyile konuştuğunu görünce şoför, kıskançlık krizine girerek öfkeyle, kamyonundaki çimentoyu Cadillac arabanın açık penceresinden içeriye boşaltır. İçine çimento doldurduğu arabayı, eşinin kendisine doğum günü sürprizi yapmak için aldığı hediyesi olduğunu ise, sonradan öğrenir. Arabanın yanındaki adam, galeri çalışanıdır ve satışla ilgili bilgileri anlatmaktadır (Ziv 1988: 171). Süper ego tarafından onaylanmayan dürtülerin sebep olduğu kaygıya karşılık ego, karşısındakine acı ve zarar vererek keyif alma duygusuyla tatmine ulaşır. Negatif mizah aracılığıyla kişi, arabaya zarar verme örneğinde olduğu gibi, intikam zevkini katarsis etkisiyle eyleme dönüştürür.

Güney Ohio'da, iş aramak için Appalachia'dan Ohio'ya yeni taşınan göçmenler de, etnik mizahın malzeme konusu yapılıır. Montanalı çocuklar Kuzey Dakotalılarla, Maineli çocuklar Fransız, Kanadalı, Polonyalı, İtalyan ve zencilerle ilgili şakalar yaparlar. Amerikalıların İran'da rehin alındığı 1979 politik kriz de çocukların söze dönüştürdüğü "Eeny, meeny, miney, mo. Catch Khomeini by the toe. If he hollers make him say 'I surrender U.S.A.' – Ya Şundadır Ya Bunda Humeyni'yi parmağından yakala. Eğer bağırsa 'Amerika'ya teslim olu-

yorum.’ dedirt ona” (Ziv 1988: 171) tekerleme örneğinde olduğu gibi kişiliği aşağılayarak değersizleştirilir ve negatif mizah malzemesi olarak kullanırlar.

Cedar Falls’taki Kuzey Iowa Üniversitesi’nde kampüsün ortasında yükselen görkemli bir çan kulesi bulunur. Yöredeki efsaneye göre ne zaman bir bakire mezun olsa bu kuleden bir tuğla düşer, hem de hiç kırılmadan! Bu içerikteki diğer anlatı da, Birgham Young Üniversitesi’nde aktarılan bir fıkradır. Üniversiteden mezun olan bütün bakirelerin mezuniyet töreninde yürümesi bir gelenektir. Son mezuniyet töreninde, bakirelerin biri hasta olduğu için, diğeri de yalnız yürümek istemez. Negatif mizahın radikal biçimde kullanıldığı ve mizah malzemesi yapıldığı konulardan biri de eş cinsellerdir. AIDS hastalığının ilk örneklerinin eş cinseller ve Haitililer arasında yaygın olduğunun bilindiği dönemlerde popüler şakalardan biri, bu hastalığa yakalanan Amerikalı gencin, annesine kendisinin bir Haitili olduğuna nasıl inandıracağı konusunda endişelenmesini içeren fıkradır (Ziv 1988: 178). Negatif mizahın uyarıcı ve uyarılan arasındaki paradoksluğu temelinden hareketle gerçekleştirilen bu örnekte, hedef, zihinde oluşan mesajın yorumlanmasında çelişki oluşturmaktır. Irk, dil, din, tarih gibi dünya üzerinde milletlerin sınırlarını belirleyen unsurları kullanarak ‘biz’ ve ‘öteki’ kavramının oluşturulması, bazı değer, kavram ve anlayışların etkisini zayıflatma amacı taşımaktadır.

Sonuç

Batı kültür tarihinde mizah ve gülme Antik Çağ’dan 21. yüzyıla uzanan süreçte, dönemlerin dinsel, ekonomik ve kültürel değer yargılarına göre farklı algılama ve kullanım alanları bulmuştur. Toplumsal yaşamın inşasında kullanılan mizaha horgörüden hoşgörüyeye, alaydan gülümsemeye, işkenceden tedaviye uzanan çizgide farklı misyonlar yüklenmiştir. Gülmenin insanların iyilik, mutluluk, faydalı olma ve hoşgörü gibi olumlu yönünü mü yoksa bencillik, pervasızlık, ırkçılık, dışlama, acımasızlık ve zalimlik gibi olumsuz yönünü mü temsil ettiği sorusu, erken dönemlerdeki araştırmacıların çoğunun zihnini meşgul etmiştir. Sosyal tarih boyunca bu denli marjinal anlamlar yüklenen mizahın, taşıdığı negatif algılamadan kurtularak günümüzde pozitif imaj kazanması, kültürel ve psikolojik sonuçları da beraberinde getirmiştir. Mizah ve gülmenin alay etme, küçük düşürme, kabullenmeme, teşhir etme gibi negatifiği içeren işlevleri, sosyal yapıyı koruma adına oluşturulan sosyal cezalardır. Negatif mizahtaki benlik duygusunun baskın olumsuz özellikleri, pozitif mizahta olumlu ve yararlı bir beceriye dönüşür. Hayata olumlu bakabilme, stresi azaltıp iletişimi geliştirme, akıl ve ruh sağlığını koruma, sorunlarla baş etme, stresin üstesinden gelme pozitif mizahta ulaşılmak istenen temel hedeflerdir. Bireylere, negatif olaylarla karşılaştıklarında dahi pozitif düşünme becerisini kazandırma da pozitif mizahın hedeflerindedir.

Başkalarının acısından keyif alma eğlencesine dönüşen negatif mizah ise, mizah malzemesi yapılan kişi ya da kişilerin ruhen yıkımına sebep olabilir. Mizah eylemini gerçekleştiren

kişi için, negatif mizah aracılığıyla gülme, bastırılan duyguların ağırlığını azaltarak katarsis etkisi uyandırırken, etnik, siyasi, ekonomik vb. farklı sebeplerle gülme eylemine muhatap bulunan kişi üzerinde de ‘benlik’ duygusunun zedelenmesi ve biliçli dışlama vb. sebeplerle kimlik problemlerini beraberinde getirir. Negatif mizahın etnik mizah alanında kullanımın en temel amacı, kişinin aidiyet duygusunu ve benlik algısını zedeleyerek kimliksizleştirme politikasıdır. Gülme eylemini gerçekleştiren kişi, suçluluk hissi denilen keyif ve endişe karışımı duyguların baskısı altındadır. Keyif, üstünlük duygusundan; endişe ise, bir başkasının gülünç hâliyle eğlenmenin hiç de hoş ve insanî olmadığı duygusundan ileri gelir.

Avrupa’dan gelip Amerika Birleşik Devletleri adını alacak olan Yeni Dünya’nın vatandaşı olan Britanyalıların, kendi vatandaşları dışındaki insanlar için kullandıkları negatif mizahın yıkıcı etkisi bölge halkı üzerinde kimliksizleştirme ve kendi değer yargılarının baskın olacağı bir toplumda kimlik oluşturma adına yapılan çabalardır. Rakip grup üyelerini önemsiz ve kendi varlığını üstün gösterme algısı, Yeni Dünya’nın yeni sâkinleri için de etnik mizahın kullanımıyla eyleme dönüşür. Farklı ve zorlu bir coğrafyada ‘öteki’ olmanın dezavantajı, Üstünlük Kuramı aracılığıyla kendini rakiplerinden daha üstün görüp karşısındaki kişiyle alay edip dışlayarak avantaja çevrilir. Benlik algısı tescillenerek psikolojik üstünlük de temin edilir.

Varoluşun temel değerlerinden biri olan benlik, ‘sosyal ceza’ olarak gülme eylemiyle, teşhir ve alay objesi olunan bir ortamda dışlanıp aşağılanarak değersizleştirilir. Amerikan kültürel dokusu içinde, mizahın, eleştirel, tahrip edici ve duygu karmaşasıyla varlık alanı bulan negatif mizah uygulamaları, mizah eyleminin objesi olan kişi ve gruplar için, sosyal varlık olan insanın iletişim ihtiyacının elinden alınmasıyla bir ceza sistemine dönüşür.

Uygarlaşma sürecinde yön ve şekil değiştirse de, acımasızlıktan haz duyma güdüsünü terk edemeyen insan için, pozitif mizahın Tanrı’dan hediye, negatif mizahın ise Üstünlük Kuramı bağlamında şeytanın cezası olduğu sonucu, mizahın paradoksluğunun bir ironisidir...

KAYNAKÇA

- BAUDELAIRE, Charles (1997). *Gülmenin Özü*, (Çev. İrfan YALÇIN), İstanbul: İris Yayıncılık.
- BERGER, Arthur Asa (1999). *An Anatomy of Humor*, NJ USA: Transaction Publishers.
- BERGSON, Henri (1996). *Gülme*, (Çev. Yaşar AVUNÇ), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- BLAIR, Walter-MCDAVID, Jr (1983). *The Mirth of a Nation: America’s Great Dialect Humor*, Minneapolis: U of Minnesota P.
- BREMMER, Jan-ROODENBURG, Herman (1997). “Introduction: Humour and History”,

- A Cultural History of Humour*, (Ed. Jan BREMMER-Herman ROODENBURG), USA: Polity Press.
- CAMERON, Keith (1993). *Humour and History*, United Kingdom: Intellect Books.
- DUDDEN, Arthur Power (1987). *American Humor*, New York: Oxford University Press.
- FREUD, Sigmund (1993). *Espriler ve Bilinçdışı ile İlişkileri* (Çev. Dr. Emre KAPKIN), İstanbul: Payel Yayınevi.
- GOLDSTEIN, H. Jeffrey, McGHEE, Paul E. (1972). *The Psychology of Humor*, New York and London: Academic Press.
- GÜLER, Çağatay-GÜLER, Bilge Ufuk (2010). *Mizah, Gülme ve Gülme Bilimi*, Ankara: Yazıt Yayıncılık.
- KEITH-SPIEGEL, Patricia (1972). "Early Conceptions of Humor: Varieties and Issues", *The Psychology of Humor*, (Ed. H. Jeffrey GOLDSTEIN-Paul E. McGHEE), New York and London: Academic Press, pp. 4-39.
- KOÇ, Saliha (2009). İyileşme ve İyileştirmede Gülümsemenin Gücü/Hastane Palyaçoları, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- MCCREADDIE, May-WIGGINS, Sally (2008). The purpose and function of humour in health, health care and nursing, *Journal of Advanced Nursing* 61(6), 584-595.
- MEIJER, Fik (2008). *Gladyatörler-Tarihin En Ölümçül Sportu*, İstanbul: Homer Kitabevi.
- ÖĞÜT EKER, Gülin (2014). *İnsan Kültür Mizah*, 2. Baskı, Ankara: Grafiker Yayınları.
- ÖZDEMİR, Nebi (2010). "Mizah, Eleştirel Düşünce ve Bilgelik", *Millî Folklor*, Ankara: Yıl: 22, Sayı: 87.
- PETERSON, Gary R. (2004). *Humor Scene Investigation: An Operator's Manual for the Laf-Graf Model 1300 Humor Analyzer*, USA: Universe.
- RASKIN, Victor (1985). *Semantic Mechanisms of Humor*, Netherland: D. Reidel Publishing Company, Texts and Studies in Linguistics and Philosophy.
- SANDERS, Barry (2001). *Kahkahanın Zaferi/Yıkıcı Tarih Olarak Gülme* (Çev. Kemal ATA-KAY), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- SENNETT, Richard. (2011). *Ten ve Taş: Batı Uygarlığında Beden ve Şehir*, İstanbul: Metis Yayınları.
- SÖZEN, Edibe (1991). "Sosyal Kimlik Kavramı'nın Sosyolojik ve Sosyal Psikolojik Bir İncelemesi", *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Konferansları Dergisi*, Cilt: 23, Sayı: 1, s. 93-108.
- ŞAHİN, İlkey (2011). "İlahi, Ritüel ve Kadın: Boğazlıyan Örneği", *Millî Folklor*, Ankara: Yıl: 23, Sayı: 90.
- WEBSTER'S Third New International Dictionary* (1993). (Ed. Philip Babcock GOVE), Germany: Könnemann, Parzeller-Fulda Printing: 1102.
- ZIV, Avner (1988). *National Styles of Humor*, New York: Green Wood Press.

ÖZET

IS HUMOR A GIFT FROM GOD OR A WAY OF PUNISHMENT FROM SATAN? 'LAUGHTER AS A SOCIAL PUNISHMENT' AS A SANCTION OF PUNISHMENT OF SOCIAL NORMS IN AMERICAN CULTURE

Acımasızlıktan haz alma duygusuyla yaratılan insan, mizahı, olumlu bir pekiştirme aracı mı yoksa olumsuz bir ceza yöntemi olarak mı kullanır? Bu sorunun cevabını endokronolojik sistem üzerinden analiz eden *gelotoloji* (*gülme bilimi*), özelde gülmenin, genelde mizahın, insan vücudundaki etkilerini araştıran fizyolojik ve psikolojik bir çalışma disiplini. Gündelik hayat içinde, yüzey yapıda, ciddiyetten uzak, eğlenceli, hoş ve önemsiz olarak algılanan mizahın kökeni, insanlık kültür tarihinde, derin yapıda, bilinenin aksine, fiziksel kusurlar, ruhsal bozukluklar, bayağılık, acımasızlık ve gaddarlık gibi olumsuz temellere dayanmaktadır. Bu makalede, negatif mizahın insan psikolojisi üzerindeki tartışılmaz etkileri, 1600'lı yıllarda Yeni Dünya olarak keşfedilen Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşen göçmenlerin mizah anlayışlarından hareketle, 1840'lı yıllarda Mormon kilisesi liderlerine takılan lakaplardan Amerika'daki müzik, askerî, siyasî, edebî ve gösteri sanatları gibi farklı alanlardaki veriler üzerinde analiz edilecektir. Mizahın temel alanlarından olan etnik mizahın, 'farklı etnisitedekileri değersizleştirme ve kendi varlığını üstün gösterme' algısı üzerine hazırlanan makalede, Yeni Dünya yerleşimcilerinin, etnik grupların kimliklerini belirlemede karşıtlıkları asli kriter olarak görerek Üstünlük Kuramı üzerinden, kendinden olmayı küçümseme, aşağılayarak değersizleştirme felsefesiyle negatif mizahın kullanıldığı tespiti üzerinde durulacaktır. Mizaha yüklenen farklı hatta birbirine zıt anlamlar, Amerikan kültürel dokusu içinde negatif ve pozitif mizah paradoksu çerçevesinde 'sosyal ceza' olarak gülme, sosyal normların 'teşhir edilmek, alay objesi olmak, eleştirilmek, suçlanmak, reddedilmek, dışlanmak, yargılanmak, aşağılanmak' gibi cezalandırma yaptırımları boyutuyla ele alınacaktır. Araştırmada, bilişsel algılama olan mizah ve mizahın fiziksel göstergesi gülme eylemi, toplumsal yapının belirleyici unsuru şeklinde 'sosyal cezaların zaman ve mekân sınırsızlığı' boyutuyla değerlendirilecektir. Amerikan tarihinden örnekleme yöntemiyle seçilen veriler, Üstünlük Kuramı perspektifinden hareketle mizah eylemini gerçekleştiren kişinin, benliğini rakiplerinden daha üstün görme ve benlik algısını tescilleme duygusundan kaynaklandığını ortaya koyacaktır. Makalenin sonunda, pozitif mizahın Tanrı'dan bir armağan, negatif mizahın ise, şeytanın getirdiği bir ceza yöntemi olduğu düşüncesine ulaşılabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Amerika; etnik mizah; sosyal ceza; negatif mizah; sosyalnormların cezalandırma yaptırımı

ABSTRACT

**MİZAH, TANRI'DAN BİR ARMAĞAN MI YOKSA ŞEYTANIN GETİRDİĞİ BİR
CEZA YÖNTEMİ Mİ?**

**SOSYAL NORMLARIN CEZALANDIRMA YAPTIRIMI BOYUTUNDA AMERİ-
KAN KÜLTÜRÜNDE 'SOSYAL CEZA OLARAK GÜLME'**

Does the person created with the sensation of ruthless pleasure use humor as a positive reinforcement tool or a negative method of punishment? Gelotology (laughing science), which analyzes the answer to this question through the endocrinological system, is a discipline of physiological and psychological research that investigates the effects of smile in particular and the effects of humor on the human body in general. The root of humor which is perceived as lacking seriousness, pleasant, enjoyable and unimportant in daily life, in the surface structure, on the contrary to common belief is based on negative backgrounds such as physical defects, mental disorders, vulgarity and cruelty in the history of human culture. In this article, the undisputed power of negative humor on human psychology, based on the humorous insights of immigrants settled in the United States which was discovered in the 1600s as a New World, will be analyzed on the data in different fields such as the nicknames of the Mormon Church leaders in 1840, music, military, policy, literature and the performing arts of America. In the article that is based on the 'disqualification of different ethnicities and showing their own superiority' perception of ethnic humor, which is one of the main areas of humor, the finding that New World settlers' usage of negative humor with the philosophy of subjugating and diminishing the non-self by means of Superiority Theory as the main criterion in determining the identities of ethnic groups will be focused. Different and even opposite meanings laid upon humor, laughing as 'social punishment' within the negative and positive humor paradox in American cultural texture will be dealt with as punishment sanctions, such as being exposed, being a subject of ridicule, being criticized, being accused, being rejected, being judged and being humiliated. In the research, the act of laughing, which is the cognitive perception of humor and the physical display of humor, will be evaluated in terms of 'time and space infinity of social punishments' as a determinant element of social structure. The data selected by random sampling from American history will reveal that the person who performs the humorous act with the perspective of the Theory of Superiority does so with the sense of superiority of the self and superiority of self-perception. At the end of the article, the verdict of positive humor's being a gift from God, and negative humor's being a method of punishment brought by the devil will be reached.

Key Words: America; ethnic humor; social punishment; negative humor; sanction of punishment of social norms